

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.

Nyiltter sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

XXI. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ERNŐ.

46. szám.

Pénzintézeteink állami ellenőrzése.

Sopron, november 16.

Volt egyszer egy takarékpénztár, alapjában mindegy, hol, de a történelmi hűség kedvéért mondjuk, hogy Kis-Czellben. Élén a megye vezéregyeniségei álltak. Évek óta vettek részt a közügyekben. Egyik-másik kiváló hivatalos, de mindegyik több bizalmi állást is viselt. A megye bizalommal, büszkeséggel tekintett rájuk, mint erkölcsi és anyagi érdekeinek hű sáfárlaira. S joggal. Gáncs őket nem érthette, egész életük a becsület nyitott könyve volt. Perfekt gentlemenek voltak. A takarékpénztár igazgatója igen szerencsés kezű ember, üzletei beütöttek, a vezetése alatt álló takarékpénztár virágzott, maga az igazgató gyarapodott. Birtokot birtokra vett. Senki se irigyelte. Burokban született, kezei között minden aranyra válik. Színültig tejjel volt minden.

Se szép kártyavár egy rettenetes napon összeomlott. A takarékpénztár nem volt képes kötelezettségeinek megfelelni, váltótárcája tele volt értéktelen követelésekkel, az igazgató úr tilos módon a saját üzletei és vállalatai részére vette igénybe a takarékpénztár hitelét, börzédifferenciáit az intézet tőkéivel próbálgatta fedezni, üzleti veszteségeit a takarékpénztár pénzével fizette.

Eufin: a részvénytőke eluszott, a szegény betevők keserves fillérei a részvénytőke sorsára jutottak és beköszöntött a vizsgálóbíró, a vizsgálati fogság, a bűnügyi zárlat és az egész bűnügyi és erkölcsi csömöre a hosszú bizakodó éveknél.

S azok a nagy urak, a takarékpénztár igazgató és felügyelő tanácsosai nem panaszkodtak, nem zúgolódtak. Mint tanult, okos emberek látták a helyzetet. Látták, hogy az intézet vezetője galádul visszaélt barátságukkal, bizalmukkal, üzleti

járatlanságukkal. Mélyen, a mennyire csak bírtak, belenyúltak zsebükbe, a testvérebe, az egész rokonságába és fizettek, fizettek — a lehetőség határáig. Volt közöttük nagybirtokos, előkelő, finom lelkű uriember, aki talán még első megszállás jogán gazdálkodott az ősi birtokon. Megütötték a portája előtt a dobát, kótyára került az ősi birtok és volt gazdája ma mint biztosítási alkalmazott — talán gazdasági kárbecsüs — keresi kenyerét. Neve erkölcsileg tisztá, de uem tudom, nem fekszik-e rajta az idők teljéig váltó- és kereskedelmi törvényeséki teher.

De ez csak egy kikapott példa a sok közül. Csak szimptomatikus jelenség. A hivatal, a név, a nemesség kötelez. Tudták, átértették. Fizettek szépen, gavallérosan. Becsületesen cselekedtek, botorul cselekedtek. Hogy miért botorul, azt végső következtetésemmel fogom bebizonyítani. A derék igazgató úr hosszas vizsgálati fogság után Amerikába vitorlázott, a betevők kaptak is valamit, nem is, de a legkeservesebb következmény fennáll és fenn is marad hosszú időnkig. A tönkrejutott népnek, az elszegényedett közönségnek bizalma intézményekben és vezetőiben megrendült és igen-igen nehezen szereshető vissza. Ez a társadalombontó erkölcsi háttér a bűnös üzelmeknek.

De tekintsünk most egy másik képet. Sopron ősi szabad királyi városban esett meg az immáron európai hírhedettségre jutott Schladerer-botrány. Európára szólónak mondom e botrányt, mert a minap már több angol lap is cikkezett róla.

Sopron városa 600—700 éves multtal dicsekszik. Polgársága nagybárra öröklött vagyonban ül, művelt, titkolódzó, bizalmatlan, zárkózott. A németiségnek, első sorban Bécsnek közgazdasági és kulturális hatása alatt áll. Fejlett viszonyokkal dicsekszik és tagadhatatlanul bizonyos felsőbbiség

érzete ömlik el rajta a magyarsággal szemben. Van osztrák-magyar bankfőke, vannak tekintélyes pénzintézetei, nagykereskedői, nagyiparosai, vállalkozói, Bécsnél erős, sőt a külfölddel is meglehetősen összeköttetései vannak. Hitelviszonyai szilárdak. S ez a város és ennek vezető társadalma teljesen áldozatul esett egy Hessen-Kasselből, vagy Badenből — életrajzírói döntésére bizzuk, — ideszakadt iparlovagnak. Schladerer Alfréd a hetvenes évek elején Sopron város legelőkelőbb kereskedőjének ajánlatára az új földhitel- és építobank igazgatójává lesz.

Megszeretik, szerepet játszik, lesz belőle minden soproni intézetnek tanácsosa, minden régi és új vállalat lelke, városi képviselő, a soproni német izü koteriák vezetője, a szabadelpűpárt oszlopos tagja, választások rettegett intézője. Sopron város gyengébb idegzetű polgárai valósággal meghunyászkodásig menő tisztelettel, sőt alázattal tekintettek fel a város eme kitűnőségére. Kicsibe mult, hogy a derék polgárt meg nem nemesítették — magyar demokrata közlogás eszménye szerint. S ez a kitűnő férfi, ez a köztiszteletnek örvendő pénzügyi zseni husz év óta csalt, készített a hamis mérlegeket, okiratokat hamisított, sőt lopott. 1881-ben a bankja már teljesen eluszott. Ha akkor számolt fel a város eme kitűnőségére. Kicsibe mult, hogy a derék polgárt meg nem nemesítették — magyar demokrata közlogás eszménye szerint. S ez a kitűnő férfi, ez a köztiszteletnek örvendő pénzügyi zseni husz év óta csalt, készített a hamis mérlegeket, okiratokat hamisított, sőt lopott. 1881-ben a bankja már teljesen eluszott. Ha akkor számolt fel a város eme kitűnőségére. Kicsibe mult, hogy a derék polgárt meg nem nemesítették — magyar demokrata közlogás eszménye szerint. S ez a kitűnő férfi, ez a köztiszteletnek örvendő pénzügyi zseni husz év óta csalt, készített a hamis mérlegeket, okiratokat hamisított, sőt lopott. 1881-ben a bankja már teljesen eluszott. Ha akkor számolt fel a város eme kitűnőségére.

Az igazgató tanácsosok és a felügyelő-bizott-

TARCA.

A szellemek honából.

Azokban az ülésekben, melyeket spiritisztakörök mediumok bevonásával tartanak, nagy szerepet játszanak elhunyt emberek szellemei, a mennyiben az automatikusan író medium kezének igénybevételevel felelnek a hozzájuk intézett kérdésekre, sőt néha kérdezetenül is adnak írásbeli nyilatkozatokat. Azok a szellemek, a kik ez „írásművek” szerzőinek vallják magukat, a saját kitévőkre nézve nem fukarkodnak a felvilágosítással és a világ ámulattal vette tudomásul, hogy oly tértek is, mint Goethe, Shakespeare, Napoleon, Mózes vagy az apostolok egyszerű hívő szóra szellemalakjukban megjelentek bármily spiritisztatársaságban és készségesen nyilatkozhattak, de rebus omnibus et quibusdam aliis.

Emeli e dolog érdekességét, hogy akárhányan e szellemek közül feleleteikben olyan jellemet sejtetnek, mely élénken különbözik attól, a milyennel életükben bírtak. Ezt a kellemetlen nehézséget azonban a hívő spiritiszták azzal a magyarázattal kerülik meg, hogy e tulvilági társalgókat gyakran hazug és gunyolódó-szellemek kategorizálják sorolják, akik mások, mint a kiknek magukat kiadják és a kiknek az emberek felültetése a mulatságuk. Am a tudomány még radikálisabban végez velük és kimondta, hogy a ki a spiritiszta jelenségekben csakugyan szellemek munkáját látja, akár milyenek legyenek is ezek a szellemek, lemondott arról, hogy a tudományosan gondolkodó elmék között foglalhasson helyet.

Csak hogy a spiritisztákat a tudomány ez álláspontja nem aggasztja és folyóirataikban vigan operál-

nak tovább is a szellem-föltevéssel. Nekik még mindig egymásután jelennek meg híres és kevésbé híres előkelő és kevésbé előkelő szellemek, hogy a mediumok utján együgyű kérdésekre még együgyűbb feleleteket adjanak.

Ilyen körülmények között nagyon nevezetesek azok a vizsgálatok, melyeket Flournoy Tivadar, a genfi egyetemen a pszichologia tanára, évek során át egy mediummal eszközölt és a melyek eredményét most a nyilvánosság elé bocsátja. Annál döntőbbek ezek a vizsgálatok, mert a medium, a kivel Flournoy kísérletezett, egy negyven éves egészséges és művelt asszony, nem tartozik a csalók közé, hanem maga is szilárdan hisz azokban a szellemjelenésekben, melyek általa nyilatkoztak meg.

Ezek a jelenések, kopogások, automatikus írás és látásbeli hallucinációk gyűjtőszavai alá foglalhatók össze. Egy és ugyanabban az ülésben megtörtént, hogy a medium először — saját bevallása szerint — Hugó Viktor szellemének hatása alatt verseket vetett a papírra, azután Cagliostro szellemének adta ki magát, végül pedig kijelentette, hogy Marie Antoinette királyné szelleme szállta meg és ennek a tollbamondása után lapokat irt tele szigorúan a XVIII-ik századbeli francia helyesírás szabályainak a betartásával. Megjegyzendő, hogy ez a kézirat egészen különbözött rendes írásától, de különbözött a szerencsétlen véget ért királyné kéziratától is, melynek fotográfikus másolatát egyébként kevéssel ezelőtt a medium éber állapotában látta. Világos, hogy itt az öntudatlan emlékezés, a minthogy egyáltalában az az eset forgott fen máskor is, mikor az úgy nevezett trance átában az volt.

Csattanós példa erre a következő: A medium egy-izben somnambulisztikus állapotában azt állította, hogy már 1400 esztendővel ezelőtt élt a világon, és hogy

akkor egy arabs seik leánya volt. Bizonyosságul leirt egy sor ákombákomos írásjelet, melyről azt mondta, hogy ez töredék azokból a feljegyzésekből, melyeket atyja adott át neki megőrzés végett. Flournoy megmutatta ezt az írást egy arabs filológiával foglalkozó kollegájának és ez nyomban leolvasta a következő szöveget: „el qautit nem elhabib Ktsir” magyarul: Egy kevés barátság is sok. A medium ezt a mondatot egészen mechanikusan írta le, még pedig balról jobbra haladva, a helyett, hogy — mint az arab írás törvénye — jobbról balra ment volna.

Rejtélyes maradt azonban, hogy mikép jutott a médium ehhez az arabírásához. Ő maga éber állapotában mi felvilágosítást sem tudott adni róla és Flournoy tanár hiába kutatott magyarázat után, mignem a véletlen segítségére jött a titok megfejtésére. Valahogy megtudta, hogy a medium családjának háziorvosa műkedvelésből foglalkozott az arab nyelvészettel és szokása volt, hogyha valakinek könyvet ajándékozott, ezt egy arab ajánlószóval látta el. Évek előtt a medium családjához is került egy ilyen könyv és ennek első lapján ott volt a rejtélyes arab dedikáció, amiből egyenest következik, hogy a médiumnál ebben az esetben is az öntudatlan emlékezés működött. Lényegében tehát ez ugyanaz az eset, amelyről Carpenter tesz említést, elmondván, hogy egy ember, aki Walesben született, elmondta, hogy gyermekkorában elszármazott onnan és anyanyelvét egészen elfelejtette, 70 éves korában, mikor delerium lepte meg, walesi nyelven beszélt, — a roham elmúltával azonban újból nem tudott egy kukkot sem ezen a nyelven.

Kiválóan érdekesek Flournoy tanár közlésének azok a részletei, melyekben előadja, hogy mediuma gyakran arab hercegönök mondta magát. Ilyenkor tudniillik az önkívületben levő nő nem arabul beszélt, mint

ság tagjai a város legtekintélyesebb férfiai és a soproni társadalom döntő tényezői. A polgármester, a szabadelvű párt elnöke, egy városi tanácsos, a kereskedelmi és iparkamara volt elnöke, tekintélyes nagyiparosok stb. vitték a felügyeletet.

Azaz, hogy kellett volna vinniük, mert ők is feltétlenül, vakon bízta az igazgatóban. Oly rendületlen volt a bizalom, hogy a bank alelnöke akárhányszor a pénztár ellenkezőjét az igazgató kértére akár cselédjével is elküldötte neki. Az igazgató úr tehát dűskálkodott a közbizalomban. Csakugy önzöltek hozzá a betétek.

Ezekre a betétekre csakugyan nagy szüksége volt az igazgató urnak. Fedezte vele óriási titkos bűrvesztéseit, fizette belőlük évek során át az irigylet 10%-os osztalékot, az adót, az igazgatói jutalékot, háztartását, passzióit.

Nem akadt meg semmi bajban, mert nem riadt vissza semmi még oly bűnös üzelemtől sem.

Végre megijött a keserű felébredés. A város legnagyobb cégének főnöke, a ki nagy összegig volt a bank adósa, meghalt. A cég fizetési nehézségei végre megakasztották a további gonoszságokat és kipattantották a 20 éve féltve őrizett nagy titkot. Kiszült minden. Részvénytőke nincs, a letétek eltűntek, a pénztári jegyek fedezetlenek, értéktelenek, semmi, semmi sincs — de 6% millió koroua hiánya.

A botrány országossá, sőt európaivá nőtte ki magát. Megrendítette a piacot, tönkre tette hosszú időre Sopron városának helyi és külső hitelviszonyait és rettenetes pusztítást vitt véghez a soproni társadalomban és ennek erkölcsi hitelében. Hogy is ne! Egy város, melynek hivatalos és társadalmi elkötelezések vizsgáló bíróját, ügyész és törvényszék kezei közé kerülnek. Szégyennel tetézve, állunk a közvélemény előtt.

Netu szeretném magamat balmagyarázatnak kitenni. Nincs a városban senki, aki ezeket az ur embereket csak a legparányibb részben is bünrészeknek tartaná. Tiszták, hiszen a legnagyobb részük saját vagyonát is vesztü az utolsó fillérig. De vétkeztek — hogy hittek, vétkeztek, hogy nem gyakorolták az ellenőrzést törvényszabta mértékben és szigorúsággal. Rettenesen bünhődnek, a fellázadt társadalom elsöpri őket. Vagyont, egy hosszú becsületes élet küzdelmeiben szerzett nevet, közbecsületet, mindent veszítenek. Megsemmisülésük tragikus és teljes.

Ime, tisztelt közönség a kórtünetek, a betegség okai kétségbeesjtőn ugyanazok mindig és mindenütt: a nagy közönség hiszékenysége, könnyű vezethetősége, a pajtáskodás és ennek alapján az ellenőrzés teljes hiánya.

Magyarország népének pénze valóságos Csáky-szalmája. A jó istenen kívül nem vigyáz arra senki, neki pedig „sok a gyermeke”. Azaz, hogy bocsánatot kérek — örkődik a törvény. Oh, a bölcs törvény mindent szépen elrendez.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok minden üzleti év végén vagyonmérlegüket beküldik a törvényszékhez, a hol ez az illető bírónak kiadatik, általa esetleg egy aljegyzőnek átutaltatik, a ki által „tudomásul vétetik és irattárba tétetni rendeltetik”.

Bizvást elmondhatjuk fejtegetéseinek végző eredményeképpen, hogy ez a tatik-tetik, ez a törvény rettenetesen hiányos. Ezt a hiányt okvetlenül mihamarább törvényhozási uton kell pótolnunk. A dolog és indokolása is igen-igen egyszerű.

ahogy ő állította, hanem szanszkrit nyelven. Flournoy lejegyezte ezt a beszédet és megmutatta Saunure-nek, a hírneves szanszkritológusnak, aki a szavak egyrészt tényleg szanszkrit kifejezéseknek mondta, míg egy csomó szó csak szanszkrit hangzású volt, de valójában semmiféle nyelvhez sem tartozott. A további utánjárás kiderítette, hogy azok a szanszkrit szavak, melyek a medium beszédében előfordultak, a genfi könyvtár egyik kötetében olvashatók és a medium bizonyára ott látta azokat. Nem szellemek behatása alatt tanult meg tehát szanszkrit nyelven, anuál kevésbé, mert hiszen nem is tudta, hogy azok a szavak micsoda nyelvek, hanem itt is az öntudatlanul munkáló rendkívüli erejű emlékező tehetőség esetével van dolgunk.

A mi a szanszkrithez hasonló hangzású szavak képezését illeti, arra világot vett Flournoy egy másik kísérlete. Egy társaságban, hol a medium is jelen volt, valaki azt mondta, hogy nagyon érdekes volna tudni, micsoda nyelven beszélnek a Mars-lakók. Pár nap múlva a medium azzal a kijelentéssel lepte meg Flournoy-t, hogy a Mars-bolygón érzi magát és a többiek között ott látja egy ismerős hölgy fiát, akinek haláláról a minapi társaságban hallott. Amit a medium ez alkalommal a Marsról elmondott, csupa köztudomású dolog volt, ellenben egy szóval sem emlékezett meg azokról a csatornákról, melyek a Mars-bolygót vizsgáló csillagászok közt akkoriban oly nagy feltűnést keltettek.

Viszonyaink fejletlenek, a közönség naiv, felvitelben járatlan, a társadalom nem képes magát egyes stréberek vagy agyafurt, minden erkölcsi érzésből kivetkőzött családok titkos ármányai és mérényletei ellen megvédeni. Majd itt, majd ott támad egy-egy rés, különben is alig emelkedő közgazdasági és társadalmi épületünkön. A nemzet nemcsak vagyont, de vért is kezd veszíteni.

Beállott immár az állami gyámokodás szomorú szüksége. Nem válik uagy dicsőségünk, mert nem jelent haladást, talán nem is liberális, de célszerű és szükséges. Sőt nálunk egyenesen az államethikai feladatai közé tartozik. Az állam köteles polgárainak vagyoni biztonságáról tőle telhetőleg gondoskodni. Különösen erős kötelessége ez ott, a hol nemcsak pénzről, de polgárainak létalapjáról, a politikai közönség fentartásáról is szó van. Az államnak nem szabad megvárnia, hogy egész társadalmi rétegek, nemzetfenntartó elemek vagyonukból kiforgatva a züllés, a polgári megsemmisülés útjára jussanak s ezt a mi szegény Magyarországunkat még emberanyagban is gyöngítsék. A legerélyesebb eszközökhöz kell nyulnia, hogy a rendszeres fosztoga ástól fejletlen társadalmunkat megóvja.

Nem hazámatlanságot keltene ez eljárás, sőt ellenkezőleg megteremtené, fokozná, megszilárdítaná a közönség bizalmát, kizárná a hosszúéletű panamákat, megóvná a becsületet, a társadalmat, a közvagyon, a nemzetet.

Az intézkedés, a melyre itt rámutatok, nem lehet más, mint: a *pénztárak állami rovincsolása*. Nálunk az állam tekintélyének kell előállania.

Bizonyos fokig közjegyzői jellegű intézményt értünk tehát ilyen formán: az *állam maga nevez ki szaktérfiakat a hitelintézetek összes fajtájára. Kötelességüké teszi az intézetek beható megvizsgálását, tüzetesebb rovincsolását, tőlük függő időben és tetszés szerinti alkalmakor.*

Kimutatásaik jogi felelősségük, közhitelük, törvényerejük. Fizetésüket, illetőleg jövedelmüket az intézetektől fizetett illetékek alkotnák. Függelenek, csak a törvénynek felelősek.

Ez az én szerény javaslatom. Sem eredetiségét nem veszem igénybe, sem nem kötöm magam a megalkotandó állami szervezet minőségéhez. Erősen hiszem azonban, hogy maga az elv: az *intézetek állami rovincsolása* célszerű és hovatovább utat tör magának a józan közvéleményben.

Becsületes, okos üzleti életnek nincsenek feltűs, titkoini való tervei. El a sötét, titkos odokkal! Ki a nyilvánosság edző szabad levegőjére.

A titkolódzást a szennyes magánérdek, a nyilvánosságot a tiszta nemzeti közérdek követeli.

Veszprémi Vilmos dr.

Városi ügyek.

5021/901.

Hirdetmény.

Ezennel közzé teszem, hogy az iparhatósági megbízottak megválasztására jogosított kereskedők s iparosok névjegyzéke 8 napi közzemlére kivan téve.

E határidő alatt a névjegyzék ellen észrevételek beadhatók. Közleg, 1901. évi november hó 9-án.

Tanács nevében
August János,
v. jegyző.

5242/901 szám.

Hirdetmény.

Közleg s ab. kir. város tanácsának kezelőse alatt Mecséry-féle ösztöndíj alapítványból egy ösztöndíj megüresedett.

Flournoy azonban visszaemlékezve a multkori beszélgetésre, a Mars-lakók nyelvéről kezdett kérdezősködni, mire a medium egy kis papírlapot teleirt mindenféle ákombákommal, mondván, hogy ez a Mars-lakók írása. Később ezeket az írájegyeket nagy gyakorlattal használta és meg is magyarázta, hogy melyik jegy milyen hangot fejez ki. Ilyenformán Flournoy el tudta olvasni a írájegyzéseket és ekkor kiderült, hogy a Mars-lakók nyelve — elromlott francia nyelv, amelyet a medium olyanformán gyártott magának, mint a hogy gyermekek szoktak maguknak titkos beszédeket kifundálni. A különbség csak az, — hogy ez nála öntudatlan elméműködésnek — volt az eredménye.

Az írásbeli megnyilvánulások mellett Flournoy mediuma egyes üléseken az asztal kopogásával is adott híreket a szellemek világából. Ami azonban ezeknek a közléseknek a mechanikáját illeti, arra nézve teljesen áll Faraday magyarázata, hogy nem szellemek, hanem a medium testének önkénytelen rázkódásai hozták mozgásba az asztalt; a mi pedig a medium híreinek az anyagára, az elmondott dolgokra vonatkozik, ezeket sem szellemi behatásoknak köszönhetette, hanem tisztán emlékezetéből merített. Valami erős és törhetetlen hit kell hozzá, hogy Flournoy e vizsgálatai után is tentátsa az ember a szellemjelenségek hipotézisát.

Ezen ösztön elnyerésére jogosítvák:

1.) Az alapítónak rohonci: néhai Mecséry István, Mecséry Dániel, Mecséry Judit, előbb férjezve volt Fodor Györgyné, utóbb Németh Istváné leszármazói akár katolikusok, akár protestánok.

2.) Ilyenek nem létében a belső vagy külső tanács volt tagjainak gyermekei, ha árva vagy a szülők a gyermekek tartása s nevelésére elégséges vagyonnal nem bírnak.

3.) Megkivántatik, hogy az illető pályázó a tanuláshoz legálább jó osztályzatot, feldhetlen magaviseletet kimutasson.

4.) Az elnyert ösztöndíj élvezete a tanuló részére mindaddig fennmarad, míg a gimnázialis tanulmányait akár itt, akár más belföldi intézetben be nem fejezte.

5.) Az ösztöndíj kiosztása utólag és pedig félévi rézletekben történik.

6.) A már elnyert ösztöndíjat a gimnázialis tanpálya befejezte előtt csak úgy vesztü el adományozott, ha hanyag tanul, vagy rossz magaviselet folytán annak élvezetére érdemtelené válik, minek ellenőrzése végett az ösztöndíj feletőlér e vonatkozó nyugta a gimnázium igazgatója által látamozandó.

Kérvények polgármesternél november hó 30-ig beadandók. Közleg, 1901. évi november hó 10-án.

Tanács nevében
August János,
v. jegyző.

3236/1901.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező táblaház emeletében levő 8 szobából álló lakás f. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor a városi tanácsstermben árverés útján bérebe fog adadni.

A bérelt tartama 1902. május hó 1-étől 3 évre terjed. A kikáltási bérösszeg évi 800 koroua.

Közleg, 1901. évi november hó 15-én.

Dr. Sissorics,
polgármester.

Erdélyi Kárpát-Egyesület.

(Kivonat az évi jelentésből.)

Az erdélyi Kárpát-Egyesület (rövidítve E. K. E.) folyó hó 10-én tartotta évi közgyűlését Kolozsvárt. Ez alkalomból a választmány nevében Radnóti Dezső főtitkár terjedelmesebb jelentésben számolt be az egyesület működéséről. E jelentésből adjuk a következőket:

Az E. K. E. mult évi működését is a kitartó és lelkes munkásság jellemzi. Az egyesület ezzel a széleskörű munkássággal uelto tiszteletet és nagy népszerűséget szerzett magának az országban. Nagy vagyonnal uem rendelkezik, de a mit a nemzet áldozatából kapott, azt a legjobban és a legkörültekintőbben használta fel. Így is évente negyven-ötvenezer koronát fordít céljainak megvalósítására.

Működésének néhány jellemzőbb mozzanatát az alábbiakban ismertetjük:

Az egyesület szervezete. Az E. K. E. védője József Ágost kir. herceg, a ki folytoos érdeklődéssel kíséri az egyesület ügyeit és minden alkalmat megragad, hogy az E. K. E. iránt érzett élénk rokouérzésének tanújelét adja. Az E. K. E. tagjai a legmélyebb tisztelettel veszik körül védőjüket és a fontosabb gyűlések alkalmával mindig a legmelegebb szeretetet tanusító távirattal fejezik ki hódolatukat. Az elnökség élén Feilitzsch Arthur báró orsz. képviselő áll, ki mellett Radnóti Dezső főtitkár, Merza Gyula főpénztáros, Kovács Géza és Fodor János titkárok buzgólkodnak. A központban külön turisztasági, balneológiai, háziipari s székely szakosztályok és minden erdélyi vármegyében vármegyei osztályok szolgálgák az E. K. E. céljait. Budapestben Dániel Gábor orsz. képviselő vezetésével egy nagyobb szervezetű székesfővárosi osztály működik. Az E. K. E. Erdély címmel havi folyóiratot ad ki, melynek „A Mi Fűrdőnk”, „Erdélyi Népei” és „Kerékpáros Turista” c. önálló mellékletei vannak. A székesfővárosi osztályának „E. K. E.” címmel külön értesítője van. A tagok száma 5000. Az évi díj 8 kor.

Erzsébet zászló. Dicsőült Erzsébet királynéuk emlékére az egyesület Urunk és királyunk ő felségének eugdelmével diszes Erzsébet-zászlót készítettett, melynek költségeit a magyar asszonyok gyűjtötték össze. A zászló egy régi papíry-zászló után készült, egyik oldalán Erzsébet királynéuk hiuzett arcképével, másik oldalán az egyesület jelvényével. A zászlót az E. K. E. a jövő évben, a Mátyás szobor leleplezése alkalmával fogja felavatni, Augustza kir. hercegnő megígért személyes jelenlétében, a ki a zászló-anyai tisztet igen szivesen elfogadta.

Néprajzi múzeum. Mátyás királyunknak születési háza Kolozsvárt régóta omladozó állapotban volt. Ezt a házat szemelte ki az E. K. E., hogy abban összegyűjtse a népépzézetet és népművészet alkotásait. Hosszas tárgyalások után Kolozsvár városa helyre hozta a házat és át adta muzeumi célokra az E. K. E.-nek. Az egyesület most már hozzáfoghatott a munkához, hogy megmentse a népeletből mindazt, ami érdekes és tanulságos. Az anyag nagy fáradsággal és nagy költséggel összegyűlt és az egyesület Jankó János dr., a budapesti néprajzi muzeum tudós igazgató-örét kérte fel, hogy azt rendezze és kiegészítse. Jankó a felkérést elfogadta és már hosszabb idő óta vezeti a munkálatokat. Kapcsolatosan a néprajzi muzeummal megindította az egyesület az iparművészeti és képzőművészeti muzeum felállítását is, melynek részére megszerezte Bethlen Gábor tejedelem második feleségének, Bradenburgi Katalinnak egy rendkívül értékes és diszes skoffumos szoknyáját, és Apaffy Mihály és neje gyönyörű mintázatu festett templomi székeit. Az egyesület ebben a tevékenységében a Muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége lelkesen támogatja.

(Folytatása következik.)

— **Magánvizsgálat.** Schönfeld György gróf Miksa nevű 7 éves kis fia mult kedden a helybeli kath. elemi fiu iskola tanító-testülete előtt fényes vizsgálatot tett az I. osztály tárgyaiból. A kis gróf, kit Szomor Lajos tanító készítetett elő a vizsgálatra, tiszta magyar feleleteivel és bátor föllépésével mindeukit bámulatra ragadott.

— **Uj megyebizottsági tagok.** A megyebizottsági tagválasztás nagy élénkség mellett folyt le mult kedden. Két oldalról állítottak fel jelölteket, de egyik rész sem respektálta a párthatározatot, hanem igazította szavazólapját. Ennek folytán a szavazatok igen szétszóródtak a összeszámolásuk az elnökségnek, melynek tisztét Markovits József töltötte be nagy korrektséggel, sok munkát adott. Leszavazott összesen 268 választó, akiknek nagyobb része (238) a két részről jelölt Miksa Kálmán báróra adta voksát. Utána legtöbb szavazatot kapott Freyberger Sándor (125), azután Endrédi Gábor és Tipka Ferenc (126—126). E két utóbbi között a sors döntött és pedig Endrédi Gábor javára, úgy hogy a megválasztott három megyebizottsági tag már most Miksa Kálmán báró, Freyberger Sándor és Endrédi Gábor.

A járás ke rületeiben megválasztottak ezek: Rohoncon Pálkás József és Görz Alajos; Város-Hodászon Bemis József és Hoffer Károly; Nagy-Csömötén Kovács Géza és Iliás Géza; Lekán Hollenthauer István Heisz Mátyás, Pehám Viuce és Schermann János; Borostyánkőn Mager János, Terplán Kornél és Szabó Kálmán.

— **Felbent hagyott útjavítás.** A Király-uton járt gőzhenger immár visszahengerezett Szombathelyre s helyette az uri fogatok és a teherkocsiak végzik a hengerelés munkáját. Az útjavítás — úgy mondják — csütörtököt mondott; a munka nem sikerült. Hogy telát a kárba veszett költségeket ne fokozzák, a legnagyobb csendben, de nem minden sietség nélkül Ehen Gyula büszke lovát visszaadták s a további hengerelést a patás állatokra és a közönséges járóművekre hagyták. Mondják, hogy a mult csütörtöki vadászat után szekéren behozott egyik elejtett vad, dacára összelyukasztott oldalainak, kedvet kapott a megugrásra s helyette egy őzeresnek a lova maradt a placcou.

— **Gyászrovat.** Egy kedves ember váratlan halálát jelentették nekünk a napokban. A flumei közkórházban e hó 14-én elhunyt Ribiczey Aladár, kőszegi volt kath. elemi, később polg. iskolai tanító, ki később a hódmezővásárhelyi óvónó, legutóbb pedig a szabadkai tanítónképző-intézetnek igazgatója volt. Ribiczey súlyos betegsége ellen Lusszinban keresett enyhülést, de ott rosszabbul lett és e hó 11-én a flumei közkórházba ment. Egy jó barátot s lapunknak megalapítóját, első szerkesztőjét gyászoljuk benne.

— **Hajtóvadászat.** A kőszegi vadásztársaság csütörtökön a város alsó erdejében hajtóvadászatot rendezett. Tizenhárom vadász két hajtásban 22 nyulat, két őzet és egy rókat ejtett zsákmánynul.

— **Meghívó.** Horváth József velemi kartársunknak 40 éves jubilálása sajtát folytán a tavaszi ülésre halasztatván, ősi gyűlését a kőszegi kath. tanítói-kör folyó évi november hó 28-án d. e. 10 órakor Kőszegen fogja megtartani a városi kath. el. isk. V. osztályu tantermében, melyre a t. tagokat és tanúgy iránt érdeklődőket ezennel van szerencsém meghívni.

Kőszegen, 1901. november hó 15-én.
Pados Gábor,
elnök.

— **A kőszegi hímző gyár tulajdonosai** e héten két napot töltöttek itt, hogy a gyár építése körül a további teendőkre utasításokat adjanak. Az épület jórészt készen van s e napokban a vasszerkezetű tető felsővilágítást fejezik be. A csipkekötő gépek már itt vannak s két svájci gépész fogja azokat felállítani. Egy-egy gép felállítása, tekintve a rendkívül komplikált szerkezetet, 14 napot vesz igénybe. Amint egy-egy gép működésbe hozható, a munka azon folyamatba kerül. Míg a 20 gép felállítva lesz, addig persze kitavasodik, azonban a gyárosok csak két év leforgása alatt kötelesek 20 géppel dolgozni, míg ők már elejétől fogva ennyivel kezdik. Teljesen téves az a nézet is, mintha a most látható gyári épület teljes lenne. Ez épületek a felét sem képezik az egész gyárnak. A további kiépítés azonban csak 2 év letelte után fog történni. Hogy mennyire helytelen nézet uralkodott mindig a munkásokat illetőleg, azt bizonyítja az eddig jelentkezetteknek nagy száma. Egymaga Kőszegről 200-nál többen jelentkeztek. Hát még ha a vidéken is összeírunk. A gyár egyelőre körülbelül 50 munkást, leginkább fiatal leányokat fog alkalmazni.

— **Állomás elfoglalása.** Törzs István, a város új erdőmestere pénteken Kézmárkról ideérkezett és szombaton hivatalba lépett.

— **Gyógyszertár-átvétel.** Floderer Jenő gyógyszerész, ki legutóbb a belvárosi gyógytárt bírta bérben, a napokban átvette Kókas Mihály csepregi gyógyszerárát.

— **Hangszerekre való adakozás.** A kőszegi önk. tűzoltó-egyesület nemrégiben jókora összeg pénzben új hangszereket hozott zenészei számára. Miután a zenekar nemcsak a tűzoltó-egyesület, hanem a közönség szolgálatában is áll, nem volna méltányos, ha csupán csak az egyesület terhére hárulnának a kiadások s ezek fedezésére a közönség tehetősebb része nem fordítana semmit. A tűzoltó-egyesület nagy köszönettel fogadja célra adományokat s ezeket nyilvánosan nyugtázza.

— **Zone a sörcsarnokban.** Horváth Sándor cigányzenekara ma délután a sörcsarnokban játszik. A zene kezdete 4 óra van kitűzve.

— **Fa helyett borotva.** Egy söptei jobbmódu gazda a minap tavétel céljából Cákra került, s hogy hogy nem, fa helyett 2 drb. borotvát talált az ambituson. Az éles szerszámдарabok valahogyan elvakították jó emberünket s hozzájuk nyult. Meg is vágta velük — a becsületét, mert a csendőrség kiderítette, hogy gazdánk fa helyett borotvát vitt házához és ezt azért, mert éppen a keze ügyébe került.

— **A kőszeg-szombathelyi vasút üzleti kimutatása** 1901. október haváról:

Szállított személyek	11,813 egyén
Szállított javak	993 tonna
Személyek s podgyász utáni bevétel	5984 kor.
Bevétel a szállított javak után	3386 "
Összes bevétel	9370 "
Kilométerenkint	551 "
Az előző év október havi összes bevétel	8720 "
Kilométerenkint	513 "
A km.-kinti emelkedés	+ 7.4 %

Eredmény az év elejétől október hó végéig:

Szállított személyek	97,844 egyén
Szállított javak	9,595 tonna
Személyek és podgyász utáni bevétel	50,329 kor.
Bevétel a szállított javak után	30,378 "
Összes bevétel	80,707 "
Kilométerenkint	4,747 "

Az előző év első 10 hónapjának bevétel:

Személyek s podgyász után	49,620 kor.
Javak után	30,092 "
Összes bevétel	71,712 "
Km.-kint	4,689 "
Az emelkedés km.-kint	+ 1.2 %

Evi átlagos km.-kinti bevétel:

Az 1901. évben	5,696 kor.
Az 1900. évben	5,627 "

Az általános üzleti eredmény, mint a fenti kimutatásból láthatni, ismét emelkedést mutat, úgy a személy-, mint a teherforgalomban.

— **Anyakönyvi statisztika.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési-, házassági- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

November 3-án. Erhard Sándor és Ekker Erzsébet leánya, Teréz, róm. kath.

November 8-án. Bauer Antal és Maurer Mária leánya, Czeccilia róm. kath.

November 7-én. Kovács István és Geröly Mária fia, István, róm. kath.

November 12-én. Dr. Wiener Mark és Schwarcz Czeccilia fia, Imre, izr.

November 8-án. Kéry Anna fia, Imre, róm. kath.

Házasság.

November 9-én. Milos János kocsis és Zarka Julianna háztartásban.

Halálozás.

November 10-én. Preininger Mária városi szegény, róm. kath., 40 éves, tüdővész.

— **Műtlen cselédeleány.** Rosenstingl Gyula 17 éves Krausz Fani nevű cselédeleánya pénteken hajnalban észrevétel nélkül ellopolygott gazdája házából. A rögtön értesített rendőrség éppen akkor tartóztatta le, midőn a hajnali vonattal elutazni készült. A letartóztatott beismerte, hogy asszonya zsebéből egy 20 koronás bankjegyet lopott s asszonyának egy kék fejkendőjét is magával vitte. A műtlen cselédeleány ellen a sértett től vádat nem emelvén, ez szabadlábra helyeztetett, azonban a rendőrség gondoskodott arról, hogy ez a várost tüstént elhagyja.

— **Kincses Kalendárium** 1902. évre megjelent és kapható Róth Jenő-nél. Nagy választék más nap-tárakban.

— **„Ermelleki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kagya,** hirdetését a t. c. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Hideg felvágott,** debreceni és bécsújhegyi kalbász, gazdag választék csemege-sajtokban. Palack-borok, magyar és francia pezsgő, bel- és külföldi likörök, valamint Reininghauseni palack-sör kapható Waisbecker Ede utóda Schaar Józsefnél Kőszegen.

— **Érdekes esküvő.** Egy dunamelléki város társadalmi életében előkelő szerepet játszott a Sz. család. Volt is miből. A vagyonban usztak, az uri osztály színe-java járt-kelt házukba és egyetlen eladó leányukért nem egy előkelő család sarja verseugett. A műveit lelkületű leány azonban már régóta egy szerény jövedelmű megyei hivatalnoknak ígérte kezét és a dúsgazdag szülők leányuk hajlamának engedve, beleegyeztek a házasságba. Nem volt boldogabb jegyespár a világon, de nem is volt irigyletebb ember a városban, mint a vőlegény. A lakodalom napja már ki volt tűzve. Remény, szerelem és boldogság volt a fiatal jegyesek élete. De mint mindenhol, úgy itt is beigazolta a sors, hogy nincsen rózsza tövis nélkül. Sz.-ék egy rokonuk lelketlensége folytán elvesztették teljes vagyonukat. Eppen az esküvő előtti napon jutott az a hír nyilvánosságra. Az emberek összedugták fejeiket. Találgatták, hogy meg lesz-e az esküvő? A pletyka pedig a szélrózsa minden irányába elvitte a lehetetlenné lehetetlenebb híreket. Az esküvőre a meghívott vendégek már csak kíváncsiságból is teljes számmal megjelentek. Csalódtak. Az esküvőt megtartották. Szomorú volt nagyon, mert ezentul a fiatal férjnek csekély fizetéséből az öregeket is el kellett tartania. Anyi még jutott, hogy a lakzit megtarthatták. Számos üd-özölő sürgöny érkezett, melyek közül a következő visz-

szaszerezte a vagyont a kétségbeesett család tagjainak: „A mai huzáson nálunk vásárolt sorsjegyükkel megnyerték a főnyereményt Török A. és Tsa bankháza Budapest V., Váci-kört 4.” Ilyen vígan végződött a kezdetben szomorú lakodalom.

— **Egymásután kétszer** (és pedig augusztus 2-án 90,000 kor. és aug. 25-én 10,000 koronát) nyertek főnyereményt azok, a kik a *Budapesti Takarékpénztár és orsz. z.-k. részvénytársaságnál a Ferenciek-terén, a Király-bazárban* vásároltak osztálysorsjegyet. A kereslet sorsjegyek iránt ezen intézetnél ismét rendkívül élénk, miután az új huzás már november 21-én kezdődik. A sorsjegyeket és a nyereményjegyzéket bérmentve és költségfelszámítás nélkül küldik, valamint a legkisebb megrendelést is pontosan intézik el, miért is ezen intézetet a legjobban ajánlhatjuk. Egész sorsjegy ára 6 frt, fél sorsjegy 3 frt, negyed sorsjegy 1 frt 50 kr., nyolcad sorsjegy — 75 kr.

Közgazdaság.

§ **A szőlővesszők beszerzéséről.** Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai szőlőbirtokoknak a következő áron és feltételek mellett adatuak el:

I. Az eladási árak:

a) **Amerikai fajtájú szőlővesszők:**

I. osztályu sima vesszők ezre	12 K.
II. osztályu sima vesszők ezre	6 "
I. osztályu gyökeres vesszők ezre	24 "
II. osztályu gyökeres vesszők ezre	12 "

b) **Európai fajtájú szőlővesszők:**

1. **Bort-termő fajták:**

I. osztályu sima vesszők ezre	6 K.
II. osztályu sima vesszők ezre	3 "
I. osztályu gyökeres vesszők ezre	12 "
II. osztályu gyökeres vesszők ezre	6 "

2. **Csemege fajták:**

I. osztályu sima vesszők ezre	10 K.
II. osztályu sima vesszők ezre	5 "
I. osztályu gyökeres vesszők ezre	20 "
II. osztályu gyökeres vesszők ezre	10 "

3. **Európai szőlőfajgyűjtemény:**

I. osztályu sima vesszők ezre	30 K.
II. osztályu sima vesszők ezre	15 "

c) **Szőlőoltványok:**

Gyökeres fás szőlőoltványok ezre	200 K.
Sima zöld szőlőoltványok ezre	100 "

Csomagolásért, még pedig: a szőlőoltványoknál ezrenként 2 korona s a szőlővesszőknél ezrenként 1 koroná 20 fillér, a szőlővessző és szőlőoltvány üzleti szokások értelmében külön számítottatik.

Ezer darabnál kisebb szállítmányoktól az ezer darabnak megfelelő csomagolási költség számítottatik.

Mind a szőlővesszőknek, mind a szőlőoltványoknak a feladó vasuti állomásig való szállítási költsége az eladási árakban befffoglaltatik. A vasuti vitelberek azonban a vevőt terhelik s e végből a küldemények bérmentetlenül adatuak fel a vasutra.

Mind az eladási árak, mind a csomagolási költségek utánvétel után szedetnek be. A telepeken közvetlenül átvett szőlővesszők és szőlőoltványok ára az átvétel alkalmával, bélyegmentes ellennyugta mellett közvetlenül a telep házi pénztárába fizetendő.

Ha a vevő a telepeken közvetlenül átvett szőlővesszők és szőlőoltványok becsomagolását nem kívánja, csomagolási költség nem számítottatik.

II. A vételajánlatok benyújtása.

Mindazok, a kik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat óhajtanak szerezni, vételajánlataikat a kívánt szőlővesszők és oltványok fajta, minőség és mennyiség szerinti megjelölése s a kiültetés helyének, ugyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvevő neve, rendeltetési hely, vasuti vagy gőzhajóállomás stb.) pontos feltüntetése mellett legkésőbb az illető év november hó 30-ig azon kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz, illetőleg vincellériskolai igazgatóságához tartoznak benyújtani, a kiknek, vagy a mely igazgatóságnak szőlészeti és borászati felügyelői kerületében a feljutandó vagy szőlővel beültetendő terület fekszik.

III. A vételajánlatok teljesítése.

Amerikai fajtájú szőlővesszők és szőlőoltványok csak az 1896! V. t.-c. rendelkezései alá eső hegyvidékeken levő szőlőterületek birtokosainak adatuak el. Európai fajtájú szőlővesszőkre ez a rendelkezés nem vonatkozik.

Oly egyének vételajánlatai, a kik szőlővesszőkkel vagy szőlőoltványokkal kereskednek, vagy a kik a saját termésű szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat nem maguk használják fel, hanem — habár csak részben is — eladják vagy felhasználásra másoknak engedik át és végül, a kiknek szőlőbirtokuk nincs, a teljesítés szempontjából figyelembe nem vétetnek.

Vételajánlatot a szőlőbirtokosok csak a saját nevével tehetnek. Ha valaki a maga számára több név alatt tesz vételajánlatot, egyik vételajánlata sem teljesítettik, még abban az esetben sem, ha közvetlen hozzátartozói: neje vagy gyermekei nevével használta fel.

Az oly szőlőbirtokos, a kiről — habár utólag is — az állapították meg, hogy az állami telepekről kapott szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat akár ingyen, akár pénzért másnak engedte át, az állami telepek készleteiből való részletetésből egyszersmindenkorra kizáratik.

A vételajánlatok, a mennyiben a fennebbi tiltó rendelkezések, vagy a szőlővesszők és használt szőlőkarók forgalmának szabályozása iránt az 1892. évi december hó 29-én 70600. sz. a. kiadott vagy az ennek helyébe lépő rendelkezések a szőlővesszők bevitelét megtiltó határozmányai alá nem esnek, kizárólag a beérkezés sorrendjében teljesítettek, azzal a megszorítással azonban, hogy egy ajánlattevőnek — habár több fajtából és esetleg több telepről kívánna is — 20,000 darab sima vagy 10,000 darab gyökeres szőlővesszőnél, vagy 8000 darab szőlőoltványnál több nem szolgáltatható ki. Kivételnek ebben a tekintetben csak rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben és csak külön engedéllyel van helye.

IV. A vételajánlatok kezelése, nyilvántartása és elintézése.

A vételajánlatok kezelését, nyilvántartását és a tennebbiek értelmében való elintézését az illető telepek kezelésével megbízott szőlészeti és borászati felügyelők, vagy vincellériskolai igazgatók teljesítik.

A nevezettakat egyidejűleg utasítottam, hogy a hozzájuk érkező vételajánlatokat a rendelkezésre álló készletek erejéig szigorúan a kiadott utasítás értelmében teljesítsék, azokat a vételajánlatokat pedig, amelyek a kezelésükre bízott telepekről — a készletek kiürülése miatt — nem teljesíthetők, vagy a kiszolgáltatható maximális mennyiséget meg nem haladó szükséglet dacára csak részben elégíthetők ki, a csálai és barackai állami szőlőtelepeken, illetőleg a kecskeméti állami Miklós-telepen esetleg még rendelkezésre álló készletek mértékéhez képest való teljesítés végett, ha a vételajánlatok amerikai fajtájú szőlővesszőkre vagy szőlőoltványokra vonatkoznak, a csálai és barackai szőlőtelepek, s ha európai fajtájú szőlővesszőkre vonatkoznak, a kecskeméti vincellériskola igazgatóságához tegyék át.

V. A vételajánlatot tevők értesítése.

A vételajánlatot tevők arról, hogy vételajánlataik teljesítésére mennyiben számíthatnak, ha szükségletük az illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelő kezelésére bízott telepek készletéből nyer kielégítést, az illető kerületi felügyelő vagy vincellériskolai igazgató által közvetlenül, minden más esetben pedig a csálai és barackai állami szőlőtelepek, illetőleg a kecskeméti vincellériskola igazgatósága által értesítettek.

VI. A szőlővesszők és szőlőoltványok szétküldése.

A szőlővesszők és szőlőoltványok megküldése a vételre ajánlkozók kívánságához képest őszzel vagy tavasszal történik. Azoknak, akik az elküldés idejére nézve kívánságaikat nem nyilvánítták, a szőlővesszők s a szőlőoltványok tavasszal küldetnek meg. Ugyazint tavasszal küldetnek meg az oltványok, habár a vételre ajánlkozó az őszzel való szállítást kívánta, akkor is, ha az őszi szállítást az időjárás nem engedi meg.

Az elküldésről a vételajánlatokat tevők vagy megbízottaik, a feladás napján külön levelekben értesítettek. Minden értesítő levélhez egy válasz-úrlap és a telep címével ellátott levélboríték csatolattik. A válasz-úrlap a küldemény hiánytalanul és kifogás nélkül való átvételének elismerésére, illetőleg az esetleges észrevételek vagy kifogások megtételére szolgál és megfellelően kitöltve és aláírva mindenestre legkésőbb három nap alatt beküldendő, mert későbbi felszólalás nem vehető figyelembe.

VII. Általános rendelkezések.

Az állami telepekről más, mint a szőlővessző- és szőlőoltvány-üzleti szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő szőlővesszők vagy oltványok senkinek, semmi esetre sem szolgáltathatók ki.

A telepek kezelésével megbízott állami tisztviselők minden, akár a szőlővesszők vagy szőlőoltványok minősége, akár a csomagolás ellen emelt alapos kifogásért személyes felelősséggel tartoznak s mind a selejtes vagy épen rossz szőlővesszők vagy oltványok kiszolgáltatásából, mind a hiányos csomagolásból származó károkyt anyagilag is szavatolniuk kell. Alaposnak bizonyult kifogások esetén az illető telepek kezelésével megbízott tisztviselőket terheli a felülvizsgálat költsége is.

Lapunk egyes rovatait, a hír-rovat kivételével, mindenkor szombaton délelben zárjuk le.

Szőlőoltványok

szekvány: műanyagban.

A legkiválóbb 42 bor- és csomagefajokban fajtiszta, teljes jótállással.

É l ő k e r i t é s.

Gleditschia csonetek és magvak.

Iradalmakunk, könyveinknek három évi tiszteletdíjra le adatik.

Országos üdvözlő, igen gyorsan fejlődő üdvözlőanyag. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csokély kiállással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutató és kasszálátat mellékeltek. Ez az csomagolt olg 200 méterre. — Ár 6 frt.

Országos üdvözlőmet biztosító voltánál fogva, ennek tevékenységére számos gazdálkodásban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Széles fagyományú forrájegyünk ingyen és bérmentve küldetnek minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésben kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki az címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a kár, vagy csalás, a hol annak tartalmát bizonnyra ne fordítanak, vérszom, falan, pusztán, gazdag vagy megény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklőben áll, kik rendelni nem akarják, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mind-nkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: Karmelléki első szőlőoltvány-telep Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Meckelyhid.

Décsey és Társa

Kőszegen, Király-ut 733. sz. a.

I. rangú

fényképészeti műtermében

csakis művészileg kidolgozott fényképek készülnek.

Trilby perszgo

Czepléden

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borászatának részletes árjegyzéke megjelent a legújabb és természetesen kiadott. Saját tömésű 2-szer fejtett kütűdő új bor ára 18 frttól felfelé. Hordóval szolgálhatok.

Viszonteladók keresetnek.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szive tudomására hozni, hogy

minden hó 20—30-ig

Kőszegen

biztosan található vagyok.

Kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,

fogtechnikus.

Kőszeg, Adelfy-utca 46. sz.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

A valódi pemetefü-czukorka kék papírdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: RÉTHY BÉLA aláírása látható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszaautandók.

CSEPREGEN: Kokas Mihály győztesében.

Nyujtunk kezet a szerencsének!

Har sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorajegy a tal.

A legkedélydusabb sorajjáték a világon a mi magy. kir. osztálysorajjátékunk.

100,000 sorajegyre 50,000 pénzüyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1,000,000 korona.**

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 80.000, 70.000, 2 a 60.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 1 a 25.000, 7 a 20.000, 3 a 15.000, 31 a 10.000, 67 a 5000, 3 a 3000, 432 a 2600, 763 a 1000, 1238 a 500, 90 a 300, 31700 a 200, 3900 a 170, 4900 a 130, 50 a 100, 3900 a 80, 2900 a 40. Összesen 13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR 1902. ÉVRE.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.	2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.	3. 3. 3. 3. 3. 3. 3. 3. 3. 3. 3. 3.	4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4.	5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5.	6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6. 6.	7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 7.	8. 8. 8. 8. 8. 8. 8. 8. 8. 8. 8. 8.	9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9.	10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 10.	11. 11. 11. 11. 11. 11. 11. 11. 11. 11. 11.	12. 12. 12. 12. 12. 12. 12. 12. 12. 12. 12.

Mikor van születésnapom?

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az eredeti sorajjegyek tervezője I. osztályú követhető egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagyis 150 korona egy negyed (1/4) frt 150 vagyis 300 — korona egy egész (1) frt 600 — 1200 — korona

A sorajjegyeket átánvétellel vagy az országok postautalványon való előzetes beküldésével állásában megküldjük Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kárunk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 21-ig

Török A. és Tsa

BANKHÁZA

Budapest, V., Váci-körút 4/a.

Bok és igen nagy nyereményt szabtunk ki nagyrabecsült vevőinknek, és pedig rövid idő alatt öt és fél milli. koronánál többet.

Rendelését kövessék.

T. Török A. és Társa bankházának Budapest.

Ezzel megrendelem a m. kir. szab. osztálysorajjáték I. osztályából ..... darab eredeti osztálysorajjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

A ..... korona összeg } utánveendő. } postautalvánnyal küldöm, } A nem kívánt törleendő } mellékelve bankjegyekben (bátyegyek).

Pontos cím: .....